

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ!

... Фотографія, яку ви бачите на цій сторінці, на перший погляд, може видатися дещо відмінною від тої, яка вміщена на першій сторінці обкладинки журналу, але в дійсності на обох знімках зображена одна й та сама людина – Герой України, старший солдат ЗСУ, а в мирний час – аспірант ІБКіЦБ НААН України Олександр Ігорович Панов. Просто має місце ефект часових рамок: одне фото, з якого дивиться на нас молодий Панов, зроблене понад 20 років тому, коли закінчував вуз. А друге, «солдатське», мабуть, не треба навіть коментувати – і без слів зрозуміло, де й коли зроблене – в секторі війни.

Зберігається в архіві відділу кадрів ІБКіЦБ і особова справа та автобіографія, яку Олександр написав власноруч перед вступом до аспірантури. Читаємо:

«Народився 12 серпня 1977 року селі Сонячню Охтирського району Сумської області.

В 1994 році закінчив 11 класів Сонячненської ЗОШ. З 1994 по 1999 року навчався в Харківському державному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва на агрономічному факультеті (агрономія).

З 1999 року працюю на Іванівській дослідно-селекційній станції в лабораторії селекції озимої пшениці на посаді молодшого наукового співробітника.

В період з кінця 1999 по 2000 рік проходив строкову військову службу в ЗСУ (прикордонник, хімік-дозиметрист).

Після закінчення служби повернувся на попереднє місце роботи на Іванівській дослідно-селекційній станції в лабораторію селекції озимої пшениці на посаду молодшого наукового співробітника.

З 2014 по 2015 рік був мобілізований до лав ЗСУ у 27 Сумський реактивний артилерійський полк (хімік-дозиметрист).

З 2018 року працюю науковим співробітником.

За період роботи є автором 4 наукових статей, співавтором 4 сортів озимої пшениці, які занесено до Державного реєстру сортів України («Охтирчанка ювілейна» – 2014 р.; «Воздвиженка» – 2017 р.; «Світанкова» – 2017 р.; «Соловушка» – 2018 р.).

Скупі короткі речення. І в трудовій книжці лише декілька записів, бо все його свідоме життя міцно переплелось з історією однієї з найстаріших дослідно-селекційних установ України – Іванівської ДСС.

Тобто, починав Олександр свої науково-трудова «університети» не «з нуля». Саме в цих краях цукрозаводчики Харитоненки в кінці XIX ст. заснували дослідно-селекційну станцію, яка, власне, й започаткувала нову епоху – епоху селекції вітчизняних сортів та подальшої культивування цукрових буряків, а згодом і злакових культур. Звісно, за допомогою плеяди вчених агрономів.

Пізніше долучився до них і Панов-старший, Ігор Іванович, відомий селекціонер і дипломований агроном по захисту рослин.

Батьківською дорогою, як бачимо, пішов і Олександр. Не випадково й аграрний вуз обрав для навчання. Професія агронома в їхній родині завжди була в пошані.

Впадає в очі й ще одна деталь: коли заходить мова про О.І.Панова, то люди, які особисто знали Олександра, навчалися або працювали з ним в Іванівській ДСС чи ІБКіЦБ НААН, відгукуються про нього, не говорячи вже про керівника його аспірантського проєкту д.с.-г наук, професора, віце-президента НААН, академіка НААН директора Інституту М.В.Роїка, дійсно як про талановитого вченого, працюючого, надійну, життєрадісну, доброзичливу та просту в спілкуванні людину, на яку завжди можна покластися в скрутних ситуаціях. Він вражав щирою закоханістю в професію. Пріоритетна ціль його життя, яку він рішуче підтримував і до якої роками торував свій шлях – дослідження й формування національних сортів рослинних ресурсів України. На цю ж тему була підготовлена й дисертація. Ось-ось мав відбутися її захист. Але коли почалася війна, Олександр віддав захист дисертації «на потім» і пішов захищати країну.

Обійняв дружині Світлані та синам Ярославу (2006 р.н.) і Дмитру (2008 р.н.) повернутися.

Так не сталося. 2 серпня трапилось нещастя: виконуючи бойове завдання в с. Роботині Пологівського району Запорізької області старший вогнетмітник 2 вогнетмічного відділення взводу радіаційного, хімічного, біологічного захисту Олександр ПАНОВ отримав несумісні з життям поранення від зброї вибухової дії й, на превеликий жаль, повернувся на свою малу Батьківщину вже «на щиті». Після відспівування в Свято-Троїцькому храмі сонячний син України з поче-

стями похований на цвинтарі рідного села Сонячне.

Він, простий український хлопець, що за короткий час пройшов шлях від агронома до слідного поля до високоповажного вченого, справді був неординарною людиною й перспективним ученим-селекціонером, мав глибокі й різносторонні знання не лише в сфері рідної агрономії, а й у багатьох дотичних до неї галузях. Він любив свій ІБКіЦБ, мав сучасні розробки й напрацювання, міг стати видатним вченим-селекціонером у галузі аграрної науки, а став сонячним Героєм України. Дуже шкода, що саме ТАКИХ людей, кращих із кращих, забирає війна... Нам дійсно не вистачатиме Тебе, Олександр!

Україна щодня переживає неймовірні втрати своїх дітей у битві з лютим ворогом. Трагедію, біль і пам'ять про синів та дочок, які пішли захищати Україну й загинули, неможливо передати словами навіть написаними золотими літерами на глянцевому папері друкованого видання. Ще вчора вони мали усе для щасливого життя – сиділи з друзями за одним столом, освідчувалися в коханні, будували плани на майбутнє, але коли країна опинилася у вогні, зробили неможливе, щоб захистити найсвятіші цінності й зберегти територіальну цілісність та незалежність і державний суверенітет країни, віддавши найцінніше – власне життя. Як нагорода за їхню гідність, жертвовність і любов до України в навчальних закладах, наукових установах та підприємствах тисяч міст і сіл України на честь загиблих патріотів і патріоток з'являються все нові й нові обеліски, відкриваються меморіальні дошки, пам'ятні знаки й музейні кімнати, засновуються іменні стипендії, перейменовуються парки, площі та вулиці населених пунктів.

Зворушливі й світлі спомини про Героїв залишаться навечно не тільки в серцях їхньої рідні та друзів, а й майбутніх поколінь. Пам'ять про них буде з нами завжди.

P.S. Коли верстався номер, стало відомо, що згідно Звіту Українського інституту експертизи сортів рослин №46 – 04 – 10 – /2220 від 06.09.2023 про результати кваліфікаційної експертизи в 2023 р. до Держреєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні внесено 3 сорти пшениці м'якої озимої «Гусар», «Сонцедар» і «ЮСОН» (Найвища врожайність зерна на Тернопільській філії: сорт «Гусар»- 107,7, «Сонцедар» – 104,9 т/га.). Співавтором усіх трьох сортів є... Олександр Панов!

ФІЛІМОНОВА Я.І.

завідуюча сектору наукового забезпечення обліку кадрів ІБКіЦБ НААН.

ЯГОЛЬНИК О.О.

— головний фахівець ІБКіЦБ НААН України, редактор журналу «Біоенергетика/ Bioenergy».